

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Leto XXV. Štev. 18 (820)

T R S T - 13. novembra 1973

50 lir

Demonstrativni koncert v Trstu

S pesmijo in glasbo, z najnežnejšimi globinskimi tresljaji ljudske lirike, z udarnim klicem partizanskih koračnic, z radostjo fantovskih običajev, z narodobudnim pozivom k slogi, enotnosti, strnjivosti, so v soboto zvečer naši zbori napolnili dvorano Kulturnega doma. Bila je prava revija naše ustvarjalnosti, ki se je ob kričeči krivici, publikaciji - seznamu deželne uprave o zborovskih skupinah, spremenila v močeno demonstracijo subjektivnega političnih krogov, ki so stopili s poti nezogibnosti razvoja naših dni.

Kajti devetnajst zborov in glasbenih kompleksov, od najmanjšega — tržaškega okteta, do največjega — partizanskega zbora, je v soboto zvečer dokazalo, kakšno duhovno bogastvo raste iz vasi, kraške zemlje in predmestja, kjer živijo slovenski delavci, kmetje, izobraženci in študentje. Spontane organizacije, osebna požrtvovalnost so prvine kulturne ustvarjalnosti, ki se lahko gladko kosa z vrhunskimi ansambli.

Ponosni smo bili, ko smo čutili, kako naši preprosti ljudje, ženske, upokojenci in mladina, doživljajo duševno in materialno vez s temi svojimi glasniki. Sledijo jim, podpirajo jih in branijo.

Tudi pred diskriminacijo, kakršno je zagrešila deželna uprava, oziroma njeno odborništvo za kulturo, ki ga vodijo demokristjani.

Publikacija-seznam je izpustila teh devetnajst zborov in glasbenih kompleksov: v soboto je bilo, kot če bi naravnost iz dvorane kulturnega doma

(Nadaljevanje na 6. strani)

Nič obrednega

Proslavljanje oktobrske revolucije, izhodišča mednarodnega delavskega gibanja v svojem političnem boju v tem stoletju, ne pojmuje komunisti kot nekaj obrednega pač pa kot priložnost, da izmenjamo misli in jih preverjamo v luči današnje prakse, družbenih okvirih, v katerih delujemo.

Kajti če je res, da je oktobrska revolucija z nastankom prve socialistične družbe na svetu odprla vrata novim revolucionarnim preokretom v svetu, ustvarila nove pogoje, ki so v zadnji polovici stoletja spremenili obličje in ravnotežje v svetu, izpodjedli silo imperIALIZMA in omogočili odpravo kolonialnih jarmov nad narodi, je pa tudi enako res, da je oktobrska revolucija odprla pot drugim revolucijam, ki kažejo — vsaka zase — lastne značilnosti v specifičnih pogojih naroda in družbe, v kateri so dozozele.

Kitajska, Jugoslavija, Vietnam, Kuba... Toliko primerov in prav toliko poti, ob splošni zakonitosti socialistične preobrazbe in nacionalni specifičnosti boja in iskanja razvojne poti. V vseh pa kot katalizator hegemonija, vodilna vloga delavskega razreda in njegovih zaveznikov, nosilni dejavnik zgodovinskega okreta pa komunistična partija, revolucionarna organizacija.

Ko danes proslavljamo oktobrsko revolucijo, si komunisti v naših krajih, v Italiji nasploh, postavljamo nove naloge, izhajamo iz sedanjih pogojev, ko se spuščamo v večje podrobnosti pri obravnavi in

sprevajanju v stvarnost naše, specifične in nacionalne strategije poti v socializem.

KPI postavlja že od samega svojega nastanka med temelje svojega boja nerazdružljivo povezanost z bojem proletariata in naprednih sil v svetu, obenem pa podčrtuje nacionalno specifične pogoje, ki zgodovinsko pogojujejo njeno politično vlogo pri spreminjanju družbenega sistema. To smo odkrito povedali na zadnjih kongresih, glohoko črpali iz zakladnic misli Gramscija in Togliattija, vse pa obogatili z izkušnjami vsakega dne, iz zmag in kriz, ki spremljajo družbeni napredek v italijanski državni skupnosti.

Zadnji dogodki in tragedija po državnem udaru v Čilu so partijo prisilili k razmišljanju o problemu, ki ga nikoli ni zapostavljala: vprašanje učinkovitih zavezništov med

(Nadaljevanje na 2. strani)

Prejšnjo nedeljo popoldne je Tržaški partizanski pevski zbor gostoval v Ljudskem domu v Križu. Prireditev je bila pod pokroviteljstvom prosvetnega društva Vesna in krajevske sekcije ANPI. Prostorna dvorana je bila do zadnjega kotička zasedena. Uspeh je bil večji od najbolj optimističnega pričakovanja. Med gosti je bil tudi skladatelj in dirigent Rado Simoniti iz Ljubljane. Partizanskemu zboru in dirigentu Oskarju Kjodru je čestital ter zaželel mnogo nadaljnjih uspehov.

Zaradi prenavljanja tiskarne in montiranja novih strojev je list izšel z večdnevno zakasnitvijo. Prosimo za razumevanje.

Uredništvo

Kdo so dejanski povzročitelji petrolejske krize?

Arabske države so bile prisiljene omejiti izvoz

Vprašanje bencina in tekočega goriva postaja čedalje bolj pereče. Preti namreč nevarnost, da se bo zapletena petrolejska kriza, ki je zajela ZDA in nekatere evropske države, z vso ostrino raztegnila tudi na Italijo ter vpletla v svoj kotanec tudi njeno gospodarstvo.

Govori se že o omejitvah pri delitvi bencina. Če bi se to uresničilo, bi med drugim povzročilo hude posledice, katere bi prizadele tudi milijone delavcev, ki se vozijo z lastnimi vozili na delo.

Omejitve pri razdeljevanju tekočega goriva se dejansko že izvaja. V nekaterih mestnih četrtih ogrevajo stanovanja samo po nekaj ur na dan. Tudi kerozene je racioniran.

Marsikdo se vprašuje, kje prav za prav tiči vzrok za vse to in kdo je dejansko odgovoren za obstoječe stanje.

Prav gotovo je, da ne pada odgovornost na arabske narode, kar trdi reakcionarni tisk. Odgovornost za to stanje pada v prvi vrsti na ZDA zaradi njihovega stališča do bližnjevzhodne krize in vmešavanja v tamkajšnji spor. (Ne gre pozabiti, da so ZDA šle tako daleč, da so razglasile atomski alarm v času, ko se je sklepalo premirje na Bližnjem vzhodu). Samo miroljubnim silam, predvsem Sovjetski zvezi, gre zahvala za to, da se je hujše zlo, ali bolje povedano najhujše zlo, pravočasno preprečilo.

Nič čudnega torej da je hudo vmešavanje Nixona v zadeve Bližnjega vzhoda ter njegovo mešetarenje prisililo arabske države, da so zmanjšale proizvodnjo petroleja za 25%, ustavile izvoz v ZDA in na Holandsko ter zmanjšale dobavo surovin tistim državam, ki kakor Italija, predelujejo petrolej ne le za lastne potrebe temveč tudi za izvoz. Ta omejitve ima namen preprečiti, da bi arabski petrolej posredno dobivale tiste države, ki so podvržene embargu. Italija npr. porabi na notranjem tržišču približno polovico petroleja, ki ga prečistijo v njenih rafinerijah.

Odgovornost za obstoječe stanje pada tudi na holandsko vlado, ki se je postavila na stran izraelske imperialistične in reakcionarne politike.

Holandska država ima namreč velike gospodarske interese v Izraelu, saj ima tam svoj sedež velika petrolejska družba Royal Dutch Shell.

Odgovornost za obstoječi položaj pada tudi petrolejske mogotce, ki v svetovnem obsegu kopičijo velike dobičke na račun delavcev in arabskih narodov. Ti mogotci si prizadevajo, da bi v nevarno igro protiarabske uvrstitve, s pomočjo desničarskih sil, vpletli tudi Italijo.

Italija se mora tej nevarni igri izogniti. Okrepiti mora prijateljske odnose in gospodarske izmenjave z deželami arabskega sveta. Poleg tega pa ne sme dopustiti, da se v njenih mejah uresničujejo velike špekulacije petrolejskih mogotcev. Nujno bi morala sprejeti vse potrebne ukrepe ter se resnično zavzeti tudi na mednarodnem torišču, za uresničitev političnih pobud, ki naj pospešijo rešitev perečih vprašanj.

V oficirskem krožku so priredili razstavo uniform redne italijanske vojske. Na njej so prikazane uniforme, ki so bile v raznih obdobjih. Toda nerazumljivo je, zakaj so med uniforme redne vojske vključili tudi uniformo enote «X MAS», to je uniforme fašistične saloiske republike. Gre za neljubo pomoto ali morda nepoznavanje zgodovine? Kako to, da oblast republike, ki je izšla iz protifašističnega Odpornišтва, ni odstranila uniforme, tisti, ki so se borili proti Odporništvu?

Nič obrednega

(Nadaljevanje s 1. strani)

ljudskimi silami, ki so lahko nosilec napredne preobrazbe v družbi, lahko omogočijo napredek na poti reform in ustvarijo nove pogoje, v katerih je možen še korak naprej do končnega cilja.

Se nikoli tako kot prej, odkar je CK KPI s tolikšno težo poudaril pomen sporazuma med velikimi ljudskimi silami, ki so živ izraz italijanske družbe, levih, delavskih organizacij, združenih komunistov in socialistov s katoliškim gibanjem, je «komunistično vprašanje» v ospredju zanimanja vseh strank, vseh političnih krogov. Ni ga prva-ka PSI, KD, PSDI ali druge stranke, ki bi se v svojem govoru ne dotaknil in posvetil dobršen del svojega razmišljanja predlogom komunistov, sile, brez katere — kot smo večkrat zapisali — ni možen resen napredek, ni možna preobrazba italijanske družbe.

Dejstvo, da so predlogi KPI, njena politika, v ospredju vseh diskusij in opredelitev, pa nas ne sme uspavati. Predvsem zato, ker je reakcija še močna in si nihče ne

dela utvar, da bo kar tako položila svoje orožje, pa tudi zato, ker je uspeh naših političnih predlogov odvisen predvsem od moči, strnjivosti, enotnosti naprednih sil. Pogoji za vse to, trdno enotnost naprednih sil, pa je čvrsta partijska organizacija, strnjjenost okoli politike vodstva KP Italije.

Zato združujemo proslave okto-brske revolucije s praktičnim delom sprejemanja novih članov v partijo, z obnavljanjem partijskih izkaznic za leto 1974. Prepričani smo, da je učinkovitost naše politike, predvsem pa osrednja vloga, ki jo KPI ima v sedanosti in bližnji bodočnosti, odvisna v veliki meri prav od te naše nenadomestljive sile. Nismo «stranka», ki ustvarja javno mnenje, pač pa komunistična partija: enotna, čvrsta revolucionarna organizacija, s svojo strategijo in politiko, s katerimi mora računati vsakdo.

Tudi to poudarjamo, prav sedaj, ko proslavljamo ob obletnici 7. novembra, juriš petrograjskih delavcev na Zimski dvorec.

V Devinu gradijo velik stanovanjski kompleks

Dvomimo v učinkovitost sklepa ki ga je pred kratkim sprejel občinski svet

Devinsko-nabrežinski občinski svet je na predlog občinske uprave odobril sklep o prepovedi gradenj na zemljiščih med železniško progo in državno cesto št. 14 od meje s tržaško občino do Štivana. Temu sklepu so v nekaterih krogih pripisovali velik pomen. Vendar pa ta sklep ni dokončno veljaven, saj regulacijski načrt še ni izdelan. Sklep je torej le neka varianta prehodnega značaja.

Za zemljišča na omenjenih področjih se zanimajo nekatere mogočne nepremičninske družbe, ustanove in tudi posamezni špekulanti. Na teh zemljiščih naj bi zgradili razne objekte, ki bi bistveno spremenili celotno okolje in močno spremenili tako narodnostni kot socialni sestav prebivalstva na vsem obalnem pasu devinsko-nabrežinske občine.

Ne verjamemo, da so demokristjanski veljaki kar čez noč menjali svoja stališča ter opustili načrte, ki jih že mnogo let zagovarjajo.

Tudi zadržanje demokristjanov ob imenovanju nove občinske gradbene komisije je zelo značilno. Najprej so

imenovanje nove komisije zavlačevali, nato pa so odločno nasprotovali njeni demokratizaciji. V novi komisiji ni zastopana opozicijska skupina, za kar so sokrivi tudi druge komponente koalicije, ki upravlja devinsko-nabrežinsko občino. (Bognedaj, da bi bil v komisiji komunist, inž. Costa!).

Iz tega sklepamo, da namerava nova občinska gradbena komisija nadaljevati prakso njene predhodnice, ki je bila, kot je znano, vse prej kot naklonjena resničnim potrebam domačega prebivalstva. To potrjuje več zelo očitnih primerov. Npr. domačini v gornjih vaseh občine (v Slivnem, Cerovljah, Prečniku in Šempolaju) ne smejo graditi stanovanjske hiše v bližini starega doma. Na občini pravijo, da je treba spoštovati predpise »zelenih con«. Toda za nekatere demokristjanske veljake ti predpisi niso veljali. Bivši devinsko-nabrežinski podžupan, demokristjan Corberi, je smel zgraditi vilo v »zeleni coni« (v nekem gozdiču blizu Cerovelj). Asfaltiranje ceste, ki vodi mimo obsežnega zemljišča na Kohišču, ki ga je kupil bivši funkcionar tu-

ristične ustanove, demokristjan Lenarduzzi, daje slutiti, da obstajajo določeni načrti, kajti, zaenkrat je tam navadna gmajna in cesta res ne služi turizmu. Pri tem naj omenimo, da občinska uprava zanemarja ceste, po katerih se razvija intenziven promet, da je npr. cesta, ki povezuje Slivno s Šempolajem, Prečnikom in Vižovljami v obupnem stanju. Zakaj je imela prednost že omenjena cesta na Kohišču? So morda s tem hoteli ugoditi Lenarduzziju in to na škodo vaščanov Slivnega Šempolaja, Prečnika in Vižovelj?!

Pa povrnimo se za trenutek k sklepu občinskega sveta, ki ga amenjamo na začetku tega sestavka: V nekaterih krogih, predvsem pa v krogih SS pravijo, da je bila z omenjenim sklepom obvarovana krajina z vsemi svojimi socialnimi, narodnostnimi in drugimi značilnostmi. Pri tem pa »pozabljajo« na to, da bo v Devinu kmalu dograjen velik kompleks, ki prav gotovo ne bo »obvaroval krajine ter njenih socialnih, narodnostnih in drugih značilnosti«. Stanovanja v novem kompleksu prav gotovo niso namenjena domačinom, saj jih zanje ne bi gradila mogočna nepremičninska družba. Ko je občinska uprava izdala dovoljenje za gradnjo tega kompleksa, ni pomislila na te probleme. Kaj pravijo k temu gostobesedni prvaki SS, kaj pravi župan dr. Legiša?

* * *

Sporočilo

Odbor za postavitve spomenika padlim v NOB iz Škedenja, s Kolonkovca in od Sv. Ane (IV. okraja), ki že delj časa zbira sredstva za ta spomenik, skrbi vzporedno tudi za sestavo seznama vseh žrtev iz tega okraja. Da ne bi ob postavitvi spomenika nastala pomota, da bi izpustili ime kake žrtve, prosi odbor vso demokratično javnost, da sodeluje pri dokončni sestavi imenika. Prosimo sorodnike padlih, da sporočijo na Odsek za zgodovino ime in ostale podatke padlega odnosno umrlega v taborišču. Zelo bo koristilo sodelovanje tudi drugih, zlasti za prijavo tistih žrtev, katerih sorodstvo je izumrlo ali se odselilo.

Območje, ki ga zajema akcija za postavitve spomenika obsega ves Škedenj, Sv. Ano, Kolonkovec. Rovte in tisti del Žavelj in Domjo, ki pripada tržaški občini. V seznam padlih vpisujemo vse, ki so bili rojeni na omenjenem področju ali so na tem področju stanovali v času, ko so odšli v partizane ali so bili odgnani v internacijo.

Prosimo, da sodelujete in telefonirate na številko 796218 med 9. in 13. uro.

Odbor za postavitve spomenika padlim v NOV iz IV. okraja.

Domačinom niso dali dovoljenja za gradnjo stanovanjske hiše. Sklicevali so se na omejitve »zelenih con«. Za demokristjanske veljake pa ni omejitev. Bivši podžupan, demokristjan Corberi, je smel zgraditi vilo v »zeleni coni«. Za bivšega funkcionarja turistične ustanove v Sesljanu, ni bilo omejitev. Lenarduzzi in še neki drugi veljaki, sta lahko zgradila dve vili na površini, ki ne odgovarja obstoječim predpisom. Torej: dva različna kriterija. Na škodo domačinov, seveda.

Uporne Mačkolje

Ob 30 - letnici požiga vasi

IV.

Ema in Vilma Tul sta na poti v zapor skušali pobegniti, a ni bilo moč. Skupaj z drugimi aretiranci sta se znašli za koronejskimi rešetkami. Popoldne istega dne se je začelo zasliševanje. Prva je bila na vrsti Vilma. Odvedli so jo na zloglasni sedež esesovcev, ki je bil tedaj na Oberdanovem trgu. Policisti so zahtevali, naj pove kdo ji je dal potrdilo s podpisom Čikonje, katero so našli v njenem žepu. Na srečo niso vedeli, da je tovariš Čikonja Vilmin brat.

Vilma ni hotela govoriti.

Začelo se je strahovito mučenje. Položili so jo na železno kavaletto in topli po nogah, rokah in obrazu. Vpila je od bolečin a ni povedala ničesar. Policisti so bili besni. Poslužili so se tudi električnega toka in Vilma se je onesvestila. Odnegli so jo v podzemski bunker in nanjo »pozabili« celih petnajst dni, medtem pa so jo »iskali« v koronejskih celicah.

Tiste dni so pripeljali v bunker tudi Serva Baruta. Kasneje so ga odpeljali, verjetno v Rižarno, in za njim je izginila vsaka sled.

Emo so odvedli na zasliševanje dne 15. junija. Esesovci so ji dali kos papirja in svinčnik ter zahtevali, naj opiše vse, kar ve o vaški organizaciji. Ema je trdila, da ne ve ničesar.

Na policijskem sedežu je ostala do večera, nakar so je ponovno odpeljali v zapor in naslednje jutro zopet na zasliševanje. Ponovno so ji dali kos papirja in svinčnik ter ji grozeče ukazali, naj opiše vse, kar ve o vaški organizaciji. Toda Ema ni ubogala.

V pisarno so pripeljali tudi Josipa Žerjula iz Prebenega. Niso vedeli, da se poznata. Ema je tovarišu Žerjulu dala razumeti, da ni ničesar povedala, a nista spregovorila niti besede.

Nato so Emo odpeljali v isto sobo, kjer so dva dni prej mučili Vilmo. Izvedeti so hoteli, kdo ji je dal listek, ki so ga našli pri njej ob aretaciji. Ker je Ema molčala, jo je neki esesovec močno brnil v hrbet ter ji povzročil trajne poškodbe okostja. Razumela je, da se začne mučenje. Menila je, da utegne biti edina možna rešitev če reče nekaj takega, kar ne bo nikomur škodovalo. Rekla je, da ji je tisti listek dal nepoz-

nan človek visoke postave, s črnimi koždrastimi lasmi, oblečen v sivo obleko. Tega človeka, tako je dodala, je slučajno srečala na vaškem trgu.

Tem besedam so esesovci verjeli in to je Emo rešilo.

Ponovno so jo odpeljali v ječo ter jo zaprli v samico, kjer je ostala dvanajst dni.

V času, ko je bila tovarišica Ema zaprta v samici, so v sosednjo celico pripeljali štiri dekleta iz Gabrovice. Jetnice so slutile, da jim preti najhujše ker so jih ločili od tistih, ki so bile odpeljane v Nemčijo. Ema jih je tolažila, češ, da se bodo mogoče odpeljale z naslednjim vlakom.

Dne 21. junija 1944 so dekleta odpeljali. Naslednjega dne je Ema videla na stenah celice, v kateri so bile zaprte, s svinčnikom in krvjo napisano,

da so bile obsojene na smrt. Kasneje se je izvedelo, da so dekleta zgorela v tržaški Rižarni.

Po dvanajstih dneh so Emo premestili v drugo celico, kjer sta bili zaprti neka učiteljica iz Štanjela in neka žena iz Beloglava. Kasneje so isto celico pripeljali tudi Vilmo. Med jetnicami se je razvilo pravo tovarištvo. Pošiljke, ki jih je prejemale učiteljica iz Štanjela, so si delile med seboj. Emo so vsak peljali na sedež policije, kjer je morala pospravljati pisarne in prati obleke padlih partizanov. (Tiste obleke so nacisti dajali provokatorjem in izdajalcem, ki so hodili okrog ter se vedli kot da so partizani).

Življenje v zaporu je bilo strašno, kajti ravno tiste dni so med jetniki zbirali talce. Kot talko so odpeljali tudi tov. Angelo iz Beloglava, mater treh otrok. Ema in Vilma se z grozo spominjata, kako je bila v skrbeh za svoje otroke in kako je jokala, ko so jo odvedli na morišče.

Proti koncu julija 1944 so bile ostale jetnice obveščene, da jih bodo odpeljali v Nemčijo. (Poglavje o tem bo objavljeno prihodnjič. Op. uredn.).

Zapis JELKA GERBEC

Ogorčenje zaradi aretacij v Barceloni

Iz Španije je pred nekaj dnevi prišla huda, vzemirljiva vest, da je frankova policija vdrla v neko cerkev v Calle Entenza (Barcelona) in aretirala 113 Katalancev, pod obtožbo »tajnega sestajanja« in »povezave s stalno komisijo katalonske skupščine«.

Aretiranci pripadajo najrazličnejšim socialnim slojem (med njimi so delavci, intelektualci in duhovniki) ter so pristali raznih antifašističnih strank, od komunistov do socialistov, od neodvisnih do »karlistov« (protifrankovskih monarhistov).

Priprte so dolgo zasliševali in grozno mučili.

Jezikoslovca Jorija Carboneella so mučili dve uri samo zaradi tega, ker je govoril v katalanščini, se pravi v njegovem materinem jeziku, namesto da bi se izražal v kastilskem jeziku, kakor je zahtevala policija!

Dogodek nas spominja na mučenje naših ljudi in zapostavljanje našega jezika za časa Mussolinijevega režima in nam dokazuje še enkrat, da ni bilo za-

tiranje Slovencev slučajna epizoda v zgodovini, temveč je praksa, ki se je poslužujejo fašistični režimi povsod. Seveda, manjšina občuti več kot večinski narod tlačanje, krivice, omejevanje demokracije in njen odpor raste sorazmerno z večanjem zatiranja.

Zato ni čudno, da postane v celoti, kot manjšina, naravni zaveznik splošnega demokratičnega, protifašističnega in protizatiralnega gibanja. Zato se fašistični režim spravlja nanjo s tako krutostjo.

Kruta represalija v Barceloni, ki je vzbudila ogorčenje vsega demokratičnega sveta in dala povod velikim manifestacijam in delavskim stavkam v notranjosti Španije, ponovno dokazuje, da frankov režim sloni na silno grobem kratenju demokracije in svobode, obenem pa da se njegova osnova silno maje, če je po tolikih letih vladanja Franco prisiljen posluševati se le teh metod, da si ohrani oblast.

Istočasno prav ta množična aretacija očitna priča kako raste opozicija frankovemu režimu.

Razplet afere Watergate

Od svoje ustanovitve do danes niso bile ZDA še nikoli tako razdeljene na dva tabora, niso še nikoli doživele take notranje krize kot jo doživljajo danes, če izvajamo državljansko vojno za časa predsednika Lincolna. Vse to je posledica afere Watergate, zaradi katere se je razplamtela polemika, ki bo lahko tudi usodna predsedniku Richardu Nixonu. Afera, ki so jo sprva vsi imeli le kot dokaz gnilobe v ameriškem političnem življenju, je prerasla v ustavno krizo, ki je stresla do temeljev predsedstvo najmočnejše države na svetu.

Razplet afere je znan, saj je tisk obširno poročal o tem, vsekakor pa je morda primerno v glavnih obrisih priložiti zadevo v spomin.

Začelo se je lani poleti, ko je policija zasačila v osrednjem sedežu demokratske stranke v palači Watergate v Washingtonu skupinico ljudi, ki so postavljali prisluškovalne naprave in brskali po zaupnih dokumentih.

Toda kdo so bile te osebe in po čigavem nalogu so delale? Že takoj v začetku se je pojavilo vprašanje: ali je predsednik Nixon vedel za početje ljudi iz lastne stranke?

Na to vprašanje je odločno odgovoril pravosodni minister Mitchell, ki je izjavil: «Nič nismo vedeli».

Kmalu se je izkazalo, da je bila ta izjava lažnjiva. Vsaj enemu izmed petih vlomilcev so dokazali, da je bil odvisen od republikanskega odbora za ponovno izvolitev Nixona in da je od njega prejemal denar.

Negotova usoda Nixonovih sodelavcev

Toda še vedno ni bilo odgovora na vprašanje, ali je predsednik za to vedel ali ne. Nixon je molčal, molčal pa je tudi član odbora Gordon Liddy. Agentom FBI, ki so začeli preiskavo, ni vedel nič povedati. Liddyja so odslovili iz Bele hiše. Postalo je očitno, da bi se Bela hiša rada znebila ljudi, ki bi jo lahko kompromitirali. Še več: postalo je očitno, da so neposredni Nixonovi sodelavci zelo sumljive osebnosti, ki se ukvarjajo s še neodkritimi nečednimi posli.

Takrat je prvič spregovoril Nixon in izjavil, da nihče, ki je povezan z Belo hišo in v njej dela, ni vpleten v škandal. Javnost si je oddahnila, a ne za dolgo. Naslednjega dne je tisk že poročal, da so bili med vlomilci aretirani tudi trije sodelavci Bele hiše.

Preiskovalni odbor predstavniškega doma je odkril tudi druga sumljiva dejstva.

Prišle so na dan stvari, ki so daleč presegle okvir vohunjenja med strankama: številna nezakonita dejanja, načrtno klevetanje političnih nasprotnikov, izsiljevanje, grožnje.

Sledilo je najbolj zmedeno obdobje v zadevi Watergate. Usoda Nixonovih sodelovalcev je postajala iz dneva v dan bolj negotova: ene so nenadoma odpustili, druge so prisilili, da so odšli, tretje pa prepustili javnim obtožbam in očitkom. Na površje so za kratek čas priplavale druge osebnosti, ki naj bi reševale položaj. Toda kmalu se je izkazalo, da so prav tako kompromitirane kot prejšnje.

V javnosti je završalo

Konec marca je prišlo do preobrata. Sodnik Sirica se je pripravljal, da bo obsodil vlomilce. Predvidene zaporne kazni so bile razmeroma zelo hude. Eden od obtožencev — Mc Cord, vodja skupine vlomilcev — se je ustrašil in priznal sodniku, da so obtoženci dobili plačilo za svoj molk, da so številne priče lagale, da so obtoženci vlomili po višjem nalogu. Ukazi so prihajali od Nixonovega svetovalca za pravosodje Johna Deana, človeka, ki mu je Nixon poveril «nepistransko» preiskavo. Šef Bele hiše je sam odslovil Deana, ki je pozneje postal glavna obremenilna priča, ker ni hotel biti «grešni kozel».

Škandal je dosegel vrh, ko je Dean pred preiskovalnim odborom ameriškega senata izjavil, da Nixon snema vse pogovore, tudi telefonske, in pogovore s člani vlade, na magnetofonske trakove, in da je na teh trakovih posnet dokaz Nixonove odgovornosti za afero Watergate in za druge primere korupcije, izsiljevanja in «sabotaže» političnih osebnosti.

Afera je nato prešla v odločilno obdobje, ko je posebnim javni tožilec Archibald Cox zahteval od šefa Bele hiše, naj mu izroči magnetofonske trakove. Predsednik pa je vztrajno zavračal zahtevo, češ da so trakovi «državna tajnost». V tem stališču je vztrajal tudi takrat, ko je zvezno sodišče že v drugi instanci razsodilo, da mora izročiti trakove.

Ves ta čas sta predsednikov ugled in priljubljenost padala. Čedalje več Američanov je prihajalo do prepričanja, da je predsednik kriv. Toda pravi vihar ogorčenja je izbruhnil v zadnjih tednih,

ki je Nixon odslovil uglednega pravnika Coxa, ki je vodil preiskavo in odkril še več za Nixona neprijetnih dejstev. Zaradi te Nixonove poteze sta odstopila pravosodni minister Richardson in njegov namestnik Ruckelshaus.

In ko so poleg Coxovega odstopa še agenti FBI vdrli v pravosodno ministrstvo ter zasegli vse gradivo preiskave, je v javnosti završalo, v kongresu pa so prvič začeli resno jemati v poštev monost postopka za «impeachment» predsednika.

Nixon sej je zbal. Sporočil je, da bo izročil sodstvu trakove, obljubil je celo, da bo obnovil Coxov urad in zaupal preiskavo drugemu uglednemu pravniku. Kaj kmalu pa se je zvedelo, kam pes taco moli. Predsednikovi odvetniki so sporočili, da sta dva najpomembnejša trakova izginila, oziroma, da ju ni nikoli bilo. Vsebovala sta posnetek telefonskega pogovora med Nixonom in bivšim pravosodnim ministrom Mitchellom, ter posnetek pogovora med Nixonom in Deanom. Izvedelo pa se je tudi, da je predsednik vedel za izginitev trakov že 20. septembra, torej dober mesec prej kot je obljubil sodstvu trakove.

New York Times: Nixon mora odstopiti

Bomba je počila. Nixona so zapustili tudi najzvestejši zavezniki, tisti, ki so ga v vsaki okoliščini branili. Republikanski senator Brooks je prvi republikanski senator, ki je zahteval predsednikov odstop, kmalu pa se mu je pridružil tudi zakrtnjen konservativec kot je senator Goldwater. Ugledni «New York Times» je v izredno ostrem komentarju pripomnil: «Nixon mora odstopiti. To je največja usluga, ki jo lahko naredi državi in ji prihrani škod, ki ga lahko povzroči postopek za odstavitev».

Pripomniti gre tudi, da je Nixon že od prvega dne, ko je vstopil v Belo hišo, začel kovati načrt za policijski rešim in skušal združiti pod enotno vodstvo Bele hiše vse ameriške tajne policije, celo preiskovalni urad finančnega ministrstva. Kakšno moč ima ta urad jasno dokazujeta sledeča primera: podpredsednik Agnew je moral odstopiti, ker so davčni inšpektorji odkrili velike nepravilnosti v njegovem knjigovodstvu; čikaški imperij gangsterja Al Cappona se je sesul pod udarci davčnih inšpektorjev.

Razplet afere Watergate

Naklep mu je spodletel, ker omenjene policijske ustanove ljubosumno čuvajo svojo neodvisnost in do neke mere, čeprav grobo, čutijo dolžnost, da so zveste republiki in ustavi. Če se mu prvotni načrt ni posrečil, je pa Nixon okrepil svoj položaj najbolj avtoritarnega ameriškega predsednika s pomočjo raznih monopolov in s tem, da je poveril ključna mesta svojim privrženecem.

Tako je prišel predsednik navzkriž z interesi kongresa in tiska. Ne gre pozabiti, da je zasluga ameriškega tiska, če je zadeva Watergate prišla na dan v vsej svoji razvejanosti, v vseh svojih podtalnih platih. Tisk je s svojim poročanjem pripravil senat k posegu, prisilil Nixona, da se je opravičil pred javnostjo. Ameriški tisk je strnjeno in uhrano nastopil v kampanji proti predsedniku, ki mu je skušal kratiti njegove pravice ter mu je skušal odščitati del oblasti.

Pri kovanju svojega načrta je ameriški predsednik tudi prezrl interese najvplivnejših mož kongresa, povezavo med temi, raznimi gospodarskimi ministrstvi ter gospodarstveniki. Bela hiša si jev teku dveh stoletij prilastila del pristojnosti kongresa, ki izrablja sedaj priliko, da si spet pridobi to kar mu pritiče.

Seveda ne smemo pozabiti, da je imel Nixon, kljub dvakratnemu osebnemu uspehu na volitvah, vedno težave s kongresom, kjer je bila njegova stranka v manjšini. Predsednik Eisenhower je pokazal, kako se lahko vlada tudi v takem položaju, Nixon pa ni dobro prebavil lekcije svojega učitelja. Še manj pa so to lekcijo prebavili njegovi sodelavci, nevešči umetnosti sodelovanja in posredovanja. Imeli so le eno lastnost: stalno so prikimavali Nixonovim odločitvam.

Posledice, ki jih je imela afera Watergate na položaj v ZDA so porazne: država je že nekaj mesecev skoraj paralizirana, spričo konfrontacije med Nixonom in kongresom ter med Nixonom in sodno oblastjo. Javno mnenje je zaprepadeno in razdeljeno na dva tabora, a skupina predsednikovih nasprotnikov je številčno zdaleč krepkejša.

In kaj sedaj? Kongres se obotavlja seči po ustavnem orožju odstavitve, ker je postopek zelo dolg in zapleten in bi bila država medtem dejansko brez vodstva. Po drugi strani pa se dobro zaveda, da Nixon ne sme ostati v Beli hiši. Njegov ugled je tako upadel, da ne more več s potrebno avtoriteto odlo-

čati o bodočnosti ZDA v državnem in v mednarodnem okviru. Dobro se zaveda, da mora izbirati med demokracijo — odstavitvijo predsednika — in mračnjastvom.

V tem pogledu bi bilo za kongres najbolj ugodno, če bi Nixon prostovoljno odstopil. To bi najbolj prijalo tudi veljakom republikanske stranke, ki se bojijo poloma na prihodnjih volitvah. Vprašanje pa je, v koliko bi tak odstop res koristil ameriški družbi. To vprašanje so si postavili ugledni voditelji, ki se dobro zavedajo, da je afera Watergate kriza celotnega ameriškega sistema in družbe, ki še vedno sloni na dve stoletji stari ustavi.

Kako bo Nixon reagiral?

Kako bo pa Nixon reagiral na morebitno odstavitev? Mnenja komentatorjev so v tej zvezi deljena: eni sodijo, da je Nixon bojazljivec in ni pripravljen seči po nasilnih sredstvih, da bi se obdržal na oblasti. V skladu z najboljšo tradicijo ameriške politične korupcije naj bi ga zanimalo le prihraniti nekaj denarja za stara leta.

Povsem nasprotna je sodba nekaterih drugih komentatorjev in med temi je tudi kalifornijski predstavnik Stark, ki trdi, da bi Nixon lahko v skrajni sili segel tudi po državnem udaru. Pri tem opozarjajo, da je predsednik ukazal pred nekaj dnevi vojaškim enotam, tudi jedrskim, naj bodo v pripravnem stanju in vsi se še vprašujejo, zakaj je to storil. Je šel Stark v svojem izvajanju predaleč? Po vsej verjetnosti da. Njegova ocena položaja pa je značilna in tudi ni izvita iz trte, saj ne gre pozabiti, da so ZDA država, kjer je v zadnjih desetih letih Lyndon Johnson prišel na oblast po umoru Johna Kennedyja, Nixon pa je postal predsednik po umoru Roberta Kennedyja.

VOJMR TAVČAR

Demonstrativni koncert

(Nadaljevanje s 1. strani)

šla glasna obsodba, tja do gospodov v palači Diana. Zatisniti bodo morali oči, mašiti si ušesa, da ne bodo videli in slišali.

«Nočejo, da bi se na enakopravni ravni ustvarjalno vključili v kulturno življenje naše dežele», je bilo poudarjeno v govorih.

Kdo noče? Mar napredne sile, mar delavstvo? Morda demokrati, antičisti? Preprosti ljudje?

Vemo, kako globoko so pognale koronine razumevanja in solidarnosti, kako je dozorel položaj. Ljudstvo je v naši deželi daleč pred svojimi političnimi krogi levosredinske večine, prepad, preko katerega si ne upajo več skočiti.

Tako so organizatorji, Slovenskega prosvetna zveza in zbori, zaman čakali povablencev iz vrst levosredinskih strank, tudi takih, ki združujejo manjše dele naše supnosti. Od več kot sedemdeset povablencev, se jih je klicu solidarnosti odzvalo le nekaj, morda deset.

Povsem naravno in neprisiljeno so bili tu predvsem komunisti. Koliko nas je bilo? Mnogo, mnogo več, kot bi si lahko predstavljali opazovalci. Naši tovariši so bili, predvsem, na odru, med pevci in organizatorji, med glasbeniki, med publiko. Tu sta bila, kot zastopnika federacije KPI Jelka Grbec in Lino Crevatin, nato deželna svetovalec Dušan Lovriha in Mario Colli (prav onadva sta s svojim vprašanjem deželni vladi, pred časom prva opozorila na diskriminacijo v publikaciji-seznamu), pokrajinski svetovalec Boris Iskra, občinski svetovalec Dolfi Wilhelm, Stojan Spetič, Bruna Zorzini in drugi. Izmed predstavnikov drugih strank smo opazili le repentabskega župana Mihaela Guština, ki je bil izvoljen na listi SS, ter Antka Terčona (SS). Kje so bili drugi?

Predvsem ni bilo v dvorani, čeprav so bili povabljeni, odgovornih za publikacijo, predstavnikov deželne vlade in večinskih strank. Če je prej botrovala njihovim dejanjem pozabljenost, združena z nevednostjo, moramo sedaj zapisati, da se očitno gospodje niso marali soočiti z resnico.

Ta resnica pa je, s stopnjujočim ritmom, grmela z odra. Morda te poslanice z odra gospodje v deželni vladi niso doumeli, zato pa se je pomen sobotnega večera tembolj utisnil v srca in spomin več kot tisoč prisotnih poslušalcev.

Diskriminacija nas ni potrla, niti pizadela, samo užalila. Toda žalitev pade prej na pisca brošure, kot na Slovence, ki bodo še nadalje branili svojo ljudsko umetnost in kulturno izražanje, ob odprtosti toku sporazumevanja in izmenjave vrednost, medsebojnega spoznavanja, za kar se dandanes zavzemajo napredni ljudje.

V tem okviru nam niso izkrivili niti lasu, ker naprej. Politično odgovorni za dvojno diskriminacijo (brošuro in odsotnost na koncertu, kljub vabilu) pa ostajajo v ozadju.

Na sramotilnem odru.

* *

Iz razgovora z vidnim predstavnikom KP Izraela

Politična alternativa: trajen mir z Arabci

V trenutku, ko se ves svet sprašuje, ali bo vojna na sueškem kanalu spet izbruhnila z vso silo in se zahodni politiki tako mrzlično ukvarjajo z «energetskim vprašanjem», točneje z nafto iz arabskih držav, je v javnem mnenju skorajda izginila zavest, da je osnovno vprašanje Bližnjega vzhoda — kako se zgodovina ponavlja, čeprav v različnih oblikah, širom zemeljske oble — prav pravica narodov, izraelskega in palestinskega, do samoodločbe, do lastne domovine.

Komunisti imamo do teh vprašanj svoja načelna stališča, ki jih nikakor ne gre poenostavljati v luči zvestobe mednarodni vlogi Sovjetske zveze in njeni zunanji politiki, pač pa izhajamo iz analize stanja, vzrokov vojne in ocene ciljev boja ljudstev.

Pri tem so med nami, komunisti, le manjše razlike. Nikoli se nismo zatekli k antisemitizmu, ki je tako pri srcu desničarjem vseh barv, še manj pa k podobnemu antisemitizmu tistih, ki ob povečevanju izraelske vlade (to pa identificirajo z izraelskim narodom), pristajajo na ponižanje drugega semitskega ljudstva (Arabcev), z izgovori o «inteligenci», «razvitosti», «demokraciji» enega naroda v nasprotju z drugim.

Razprava o tem bi nas popeljala zelo daleč. Zato sem sklenil, da za «Delo» zapišem članik, ki ga povzemam iz beležk med razgovorom z vidnim predstavnikom KP Izraela (Rakah), poslanca v Tel Avivskem parlamentu in predsednika Združenja borcev in preganjancev pod nacizmom, 60-letnega Abrahama Neumanna.

Belolasega borca za enakopravnost svojega ljudstva sem srečal v hotelu «Ala», v Benetkah, kjer sem sledil kongresu Svetovne federacije borčevskih združenj (FIR), katere sedež je na Dunaju. Med delegati je bila tudi tovarišica Marija Bernetič - Marina.

Dolgo sva se pogovarjala o Izraelu, o odnosu do Arabcev, predvsem do Palestincev, še posebej po tem, ko je neki znani izraelski pesnik,

imena se sedaj ne spominjam, s tribune grmel, da se Izrael brani pred Arabci v imenu Auschwitza in Treblinke.

«Ta naš nekdanji tovariš», je tiho dejal Neumann, «je na tribuni vih-tel čevljiček ene izmed žrtev otroškega taborišča. Preden sem zapustil domovino (bilo je jeseni 1970, op. ur.) sem nedaleč od Jeruzalema slišal zamolke eksplozije. Naša vojska je minirala cele vasi, iz njih izgnala Palestince, upornike pa streljala. Ali nas ne bo zadela nemeza zgodovine, da se nekateri v imenu preteklega trpljenja obnašajo tako, kot nacisti?»

Neumann je bil med 1944 in 45 v Evropi, v glavnem med Trbižem in Celovcem, kot diverzant. Pomagal je partizanom, videl porušene in požgane vasi.

«Govoril sem s prijateljem, ki ga je zadnja vojna stregnila. Poučuje na univerzi v Tel Avivu, bil je sionist še do nedavnega. Priznal mi je, da Dayanova osvajalna mrzlina ne vodi nikamor, samo v samomor. Rekel mi je te besede: sedaj smo močni, lahko zmagujemo enkrat, dvakrat, tudi stokrat. Toda en sam poraz, zadnji, nas lahko — zaradi sovraštva, ki smo ga zasejali — pomete z obličja sveta. Ne, ne. Izrael bomo branili samo, če se spoprijateljimo z Arabci...»

Neumann je citiranj prijatelje-vih besed dodal še nekaj misli o stališčih KP Izraela: «Naša partija je dosledno internacionalistična. V naših vrstah so Judje in Palestinci, brez razlike, enakopravni. Edini smo, ki pijanemu militarizmu, hlapčevanju interesom ZDA in petrolejskih monopolov, zoperstavljamo politično alternativo trajnega miru z Arabci. Opustimo deskriminacije znotraj Izraela. Nismo «božja dežela», pač pa družba na nekem ozemlju, kjer je dovolj kruha za oba naroda — Jude in Palestince. Avtohtoni Judje vedo, da so stoletja živelj složno s Palestinci, šele osvaja-ljalna sionistična politika je ustvarila današnje sovraštvo. Saj druga-če ne more biti. Oblasti so iz zase-denih ozemlj izgnale domačine, jim

razlastile ali odkupile za drobiž vso zemljo, jih potisnile v puščavo, proti Sinaju. V mestih so Palestinci bili diskriminirani, kot črni v južnih predelih ZDA. To je nakopičilo gore neutešene jeze. Komu to koristi? KP Izraela se izreka za samoopredelitev ljudstev. Izrael mora obstajati, toda opustiti mora imperialistično politiko do sosedov in notranje narodne manjšine, palestinskih domačinov. Naša država je lahko dvo narodna, lahko federacija Judov in Palestincev, lahko se ob njej ustvari tudi nova državna tvorba in zato bi morali žrtvovati del svojega ozemlja. Naj ljudstvo odloči. Pri tem pa naj nihče ne pozabi, da lahko kljubujemo, pod pokroviteljstvom ameriških letal, le nekaj let, desetletij... Mi moramo živeti, zato pa nam je potreben mir, razvoj v prijateljstvu ob odstranitvi vseh sporov. Desetletja vojne so marsikaj zapletla, vendar sem prepričan, da mora biti prvi korak za rešitev vseh naših vprašanj umik za naše prve meje in priznanje vseh pravic palestinskemu narodu. To ceno smo dolžni plačati vsemu arabskemu narodu. To ceno smo dolžni plačati vsemu arabskemu svetu, vsem demokratom v tujini».

STOJAN SPETIČ

Svečana proslava 30 - letnice «Goriške fronte»

Preteklo nedeljo je bila v Gorici osrednja proslava 30-letnice «Goriške fronte». To je bila veličastna partizanska manifestacija, ki je potrdila, da so ideje odpor-niškega gibanja krepko zakoreninjene tako pri Italijanih kot pri Slovencih. Hkrati je bila ta manifestacija tovariško srečanje bivših borcev in aktivistov. Proslave so se udeležili tudi predstavniki krajevnih oblasti iz vse pokrajine. Udeležence sta pozdravila predsednika goriške pokrajine in občine. Slavnosti govor je imel senator Franco Antonicelli, v slovenščini pa je govorila g. Marija Bogataj, mati padlega partizana. (Ker je bil list že urejen, ne moremo v današnji številki obširneje poročati o tej proslavi).

Tržaški partizanski pevski zbor gostuje v soboto, 24. t. m. v Ljubljani. Partizanski miting bo v Filharmoniji.

Slovensko prosvetno društvo Tabor na Opčinah je slovesno proslavilo 75-letnico ustanovitve pevskega zbora Zvon in 50-letnico mladinskega društva Prosveta. Za proslavo je vladalo veliko zanimanje, kar je potrdila tudi udeležba. Gornja slika je bila posneta med družabnim srečanjem po prireditvi. Na njej vidimo pevke in pevce nekdanjega Zvona.

Goriški abonma SSG

Stalno slovensko gledališče v Trstu, Slovenska prosvetna zveza v Gorici in Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici v sodelovanju z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve - EMAC - iz Gorice organizirajo naslednje gledališke predstave v »goriškem abonmaju za sezono 1973-74:

1. A.P. Čehov: Češnjev vrt, Bevk - Grabnar: Kaplan Martin Čedermac, E. de Filippo: Božič pri Cuppiellovih, H. Ibsen: Strahovi, G. Feydeau: Hotel svobodnih izmenjav. V abonmaju sta tudi gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice in Ljudskega gledališča iz Celja. Izven abonmaja pa bodo naslednje predstave: J. Štoka: Mutasti muzikant; Torotumbo (Malí oder) in otroška predstava.

Vpisovanje abonmentov v Gorici na sedežu Slovenske prosvetne zveze, Ul. Malta 2, telef. 24-95.

Cene abonmajev za sedem predstav (red A): 5.000 lir.

Za obiskovalce iz okolice je v gornji ceni vključena prevoz z avtobusom.

GLASBENA MATICA - TRST

Abonmajska sezona 1973-74

V četrtek, 15. novembra 1973 ob 21. uri v Kulturnem domu v Trstu

ORKESTER GLASBENE MATICE

Dirigent: OSKAR KJUDER

Solisti:

DINA SLAMA - klavir
ELENA DE MARTIN - mezzosopran
VOJKO CESAR - fagot

Sveži grobovi

Alojz Škerk

Umrli je tovariš Alojz Škerk iz Šempolaja, oče našega poslanca tov. Albina Škerka. Pokopali so ga na domačem pokopališču v torek, 6. t.m. Na njegovi zadnji poti ga je poleg svojcev in sorodnikov spremljala velika množica, med katerimi je bilo mnogo uglednih predstavnikov politične in družbenega življenja ter krajevnih oblasti.

Pokojni tovariš je izšel iz številne delavsko-kmečke družine v Praprotnu. V mladih letih se je izučil za kamnoseka in je nekaj časa delal v nabrežinskih kamnolomih. Kasneje se je zaposlil pri železnici in je vodil postajališče v Vižovljah. Bil je dosleden antifašist in zaradi tega so ga odpustili iz službe že leta 1923. Preselil se je v Šempolaj, kjer je kupil skromno kmetijo in ponovno se je zaposlil v kamnolomih, kjer je ostal (razen od jeseni 1943 do maja 1945, ko je bil na prisilnem delu v Nemčiji) do svoje upokojitve. Vse ži-

vljenje je ostal zvest naukom, za katere se je navdušil že v mladih letih.

Naj mu bo lahka rodna gruda.

Žalujemoč svojcem, ženi Mariji, sinu Albinu, hčeri Gabrijeli in drugim svojcem izrekamo globoko sožalje.

Josip Starc

Na Kontovelu so pred nedavnim pokopali tovariša Josipa Starca - Cilna.

Pokojni Josip se je že v mladih letih pridružil delavskemu gibanju. Sledil je bratu Karlu, ki je bil aktiven komunist in nekaj časa tudi sodelavec časopisa Delo. Karlo je padel kot žrtev fašizma. Razumljivo je, da je bila zaradi tega hudo prizadeta vsa družina. Toda tovariš Josip ni klonil. Ostal je zvest naukom, ki jih je z veliko vnemo širil njegov brat. Sodeloval je v osvobodilnem gibanju.

Naj mu bo lahka rodna gruda.

Žalujemoč svojcem izražamo iskreno sožalje.

Franc Verginela

V Križu so prejšnji teden pokopali tovariša Frančka Verginela. Pokojni je aktivno deloval v partijski in drugih množičnih organizacijah že v prvih povojnih letih. Srečevali smo ga na številnih shodih, manifestacijah in na kulturnih prireditvah. Sodeloval je tudi pri Ljudskem odru. Bil je tudi član odbora za gradnjo Ljudskega doma v Križu.

Naj mu bo lahka rodna gruda, Žalujemoč svojcem izrekamo iskreno sožalje.

DELO

glasilo KPI za slov. narod. manjšino
Direktor Marija Bernetič
Ureja uredniški odbor
odgovorni urednik:
Anton Mirko Kapelj
Uredništvo in uprava: Trst, Ul. Capitolina, 3 - telef. 744-046 - 744-047
Dopisništvo v Gorici: Ul. Locchi, 2
Letna naročnina 1.000 lir
Poštni tekoči račun: Tst 11/7000
Tisk: Tiskarna Riva, Trst, Ul. Torrebianca 12.